

Ötvenéves a HódMag

Nem szabad a múltat eltörölni, elfelejteni; a múltból meríteni kell. Ezt igazolta az a június 15-én Hódmezővásárhelyen tartott ünnepség is, amelyen a vetőmagüzem megalapításának ötvenéves évfordulójára emlékeztek. Mesélt a múlt, avagy ahogy a meghívóban is szerepelt: „Mesélő múlt”. Antal Gábor, a Hód-Mezőgazda Zrt. vezérigazgatója és Földesi László, a cég vetőmag üzletágának igazgatója meghívták mindazokat a volt kollégákat is, akik az alapítás óta helytálltak itt az elmúlt évtizedekben, megalapozva az üzem és a cég jövőjét. Szinte zsúfolásig megtelt az ötezer tonnás terménytárolóból kialakított fogadóterem.

Sztancsik Zoltán nyitotta a megemlékezők sorát, elsőként ő idézte fel a múlt történéseit. Az 1961-es alapításkor ugyan még nem dolgozott az üzemben, de 1968-tól már meghatározó részese volt az eseményeknek. Hat igazgatója volt a cégnek, akikkel személyesen találkozhatott, így Nagy Sándorral is, akinek az irányításával épült a vállalat és a vetőmagüzem. Őt követte Csehó Péter, majd Hovorka György, Buzi N. Mihály, Egyed Béla, s napjainkban Antal Gábor.

A vetőmagüzem vezetői szintén hatan követték egymást az irányítói poszton: Kazán Imre 1961-től 1973 őszéig dolgozott itt, majd Zsótér István (1973-1979), Gila Kálmán, Bozsér Róbert és Kálazy Endre követték, Földesi László pedig két éve vette át a stafétabotot.

Nagy Elemér 1962. január elsejétől főkönyvelőként szolgált a gazdaságot. Emlékező beszédében felidézte, hogy a múlt század hatvanas éveiben politikai döntés alapján történtek a beruházások, és egy központi szervezet felelt a tervek megvalósításáért. Így volt ez a hódmezővásárhelyi üzemmel is, ahol 1960-ban a kutsai állami gazdaságot szemelték ki az üzem központjának. További öt kisebb gazdaságot csatoltak az üzemhez, így jött létre a mai

hibridüzem. Nagy Elemér felidézte a kezdeti évek nehézségeit, a könyvelés anomáliáit, fejlesztési szakaszait, a gázenergiára való áttérést. Az éppen az ünnepség napján 80 éves szakember büszke rá, hogy hitel nélkül adta át utódjának a cég könyvelését.

Dr. Csizmadia Sándor 1959-ben fiatal agrármérnökként került a kutsai gazdaságba, ahol – a diploma ellenére – mondhatni a segédmunkától haladt felfelé a ranglétrán. Fiatalon, 30 évesen nevezték ki a Gorzsai Állami Gazdaság igazgatójának, ahonnan hét év után tért vissza a Hódmezővásárhelyi Á. G.-ba, ahol nyugdíjba vonulásáig dolgozott. Szép emlékként említette a címezési táborokat, amik kapcsán megjegyezte: a fiatalok nevelése elsősorban rajtuk (mármost az idősebb korosztályon) múlik.

Sepsei Sándor 1961 februárjában került a Hód-Mezőgazda Zrt. jogelődjéhez, ahol

fél évig az állattenyésztési ágazatnál dolgozott, majd ezt követően áthelyezték a vetőmagüzemhez. Itt végigdolgozta a kezdeti időszakot, amikor a technológia még nem volt teljesen kiépítve. Ez idő alatt sem állt le az üzem, fogadnia kellett a terményeket, de ezt is „túléltek”. Az első beruházásokat azonban újabbak követték, így az üzem jelentősen javított a termékek minőségén. Emlékeztetett arra is, hogy az üzem megépítése milyen fontos – ma úgy mon-

Göröcs „Titi”, Várhidi Pál mellett 24 évesen már „öregnek” gondolta magát. Vidéki gyerekként a nagyvárosi élettel sem tudott megbarátkozni, így miután hívták, Vásárhelyre költözött, ahol a Békés-Csongrád megyei ÁG-nál dolgozott. A lucernaszárító és a vetőmag üzemeket felügyelte az igazgatóság részéről, így jelen volt a kutsai üzem átadásánál is, majd 1970-ben már a Hódmezővásárhelyi Á.G.-hoz „igazolták”, áruforgalmistaként, kereskedőként. Amikor Kazán

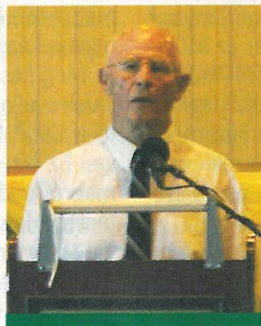
Sztancsik Zoltán

Nagy Elemér

Dr. Csizmadia Sándor

Sepsei Sándor

Zsótér István

Bozsér Róbert

danánk – vidékfejlesztési lépés volt, hiszen a környező tanyavilágot integrálta, munkát adott az embereknek, s megindította a szűkebb régió infrastrukturális, gazdasági és szociális fejlődését.

Zsótér István hosszú évtizedek után „bevallotta”, hogy valójában a sport terén szeretne volna kibontakoztatni pályafutását. Az Újpesti Dózsa labdarúgó csapatában játszott, hat NB I-es mérkőzésen vett részt, de Szusza Ferenc,

Imre nyugdíjba ment, Zsótér Istvánt bízták meg a vetőmagüzem vezetésével. Oroszlánrésze volt abban, hogy a hibridüzemnek elegendő terménye és partnere lett a vetőmagok előállításához.

Bozsér Róbert a '90-es éveket idézte. A korszakot leginkább a hazai vetőmagpiac összeomlása jellemezte, hiszen elvesztették a szovjet piacot. Eladhatatlan, a keleti piacra szánt vetőmagtételnek nehezítették a kereskedelmet.

Ekkor veszítették el legnagyobb partnerüket, a Pioneert is, mert ők Szarvason építettek saját üzemet. Keleten és nyugaton egyaránt keresték a kereskedelmi, üzleti partnereket, szerencsére inkább több, mint kevesebb sikerrel. Az ő irányítása alatt épült meg az új szárító üzem. Bozsér Róbert büszke arra, hogy a HódMag Magyarország legjobb és egyetlen független, magyar tulajdonú üzeme.

Kálazy Endre ugyancsak a közelmúlt eseményeiről szólva elmondta: annyi jó elődje volt a vetőmagüzem élén, hogy neki csupán az elődök munkáját kellett folytatnia. Egy korszerű, technológiai szempont-

folyik az üzemben. Tudatos építésre van szükség annak érdekében, hogy az ország egyetlen magántulajdonú vetőmagüzeme tovább éljen. A HódMag márkanév, amit nem szabad lerontani. 2004 óta több mint 7 milliárd forintot fordítottak beruházásra a cégnél, amelynek több üzletága van. A vetőmag üzletág az egyik, igen fontos „lába” a cégnek, s itt is folytatják a fejlesztéseket. Gondolkoznak a tárolótér korszerűsítésén, bővítésén, önálló vízisztító rendszer kidolgozásán. Csak előre lehet menekülni, hangsúlyozta a vezérigazgató.

A vetőmagüzem nem volt mindig nyereséges, de ma az

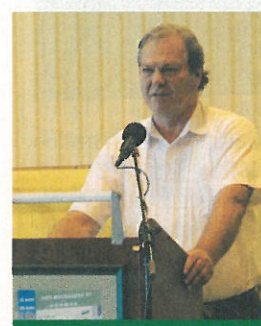
sikere az, hogy csak búzát, kukoricát stb. exportálnak – feldolgozatlanul. Ennél többre képes az ország, a szakembergárda, ráadásul jók az adottságaink. A magasabb feldolgozottságú termékekkel előrébb jutnánk. S ide sorolható a vetőmag ágazat is, amelyben olyan szellemi tudás, kapacitás van az országban, amely mindenképpen versenyképes a nemzetközi piacon is. Talán a forrás- és jövedelemhiány gátolja leginkább a lehetőségek jobb kihasználását.

A Hód-Mezőgazda Zrt. szerves egységet alkot, így nagy kár érné az országot, ha a céget kisebb egységekre darabolnák. Sajnálatos, hogy a

Hód-Mezőgazda Zrt. integrátor is, amellyel, hogy 6500 hektáron gazdálkodnak és 350 család megélhetését biztosítják – és komoly adófizetői az államnak. Ezért is bízunk benne a vezérigazgató, hogy lesz folytatás, és lesz újabb ötven éve a vásárhelyi cégnek.

Földesi László üzletág igazgató „vette a lapot”, amikor arról kérdeztük, hogy hol a termény a tárolóból. A rendezvényt elő kellett készíteni, így összecsoportosították a terményeket, amit csak azért tudtak megcsinálni, mert jó kereskedelmi évet zártak, így a készleteik jelenleg nem túl nagyok. De a betakarításkor már ismét megtelik a raktár.

Az elődök nyomdokain kell haladni, hangsúlyozta a fiatal szakember. A rendezvényen elhangzottak irányítói mutatnak egy olyan ember számára, aki itt tanulta meg a szakmát. Az igények kielégítése az elsődleges

Kálazy Endre

Antal Gábor

Pallós Mihály és Földesi László

ból is megújított üzem vezetését vállalta el. Mégis úgy érezte, hogy sokáig nem fogadták be a kollégák, hiszen nem helybéli lakos, Tata mellől járt be munkahelyére. Aztán egy karácsonyi esemény változtatta meg a hozzáállásukat: váratlan szállítmány érkezett Romániából a már bezárt üzemhez. Mégis sikerült visszahívnia az embereket és estére betárolták a 23 kamionnyi terményt. Megköszönte a kollégák munkáját, ekkor Kovácsolódott igazán össze a társaság. A vetőmag mindig is stratégiai termék volt, a HódMag termékeinek minőségét nem csak idehaza, hanem az országhatáron túl is elismerik.

Antal Gábor vezérigazgató csendben, kicsit meghatatottan figyelte, hallgatta idősebb kollégáit. Neki azt üzeni a múlt, hogy a céget tovább kell vinni, hiszen az alapítás óta magas színvonalú szakmai munka

egyik legjobb üzletága a cégnek, annak ellenére, hogy korántsem olyan jövedelmező, mint a '90-es éveket megelőzően.

A mezőgazdasági tevékenységet az elmúlt évtizedekben leértékeltek, ma nincs becsülete. Látszik ez az ágazat átlagfizetéseiben is, a bérek jelentősen elmaradtak más ágazatokéhoz képest. Az is óriási probléma, hogy míg a növénytermesztés jövedelmet hoz, addig az állattenyésztés veszteséges. Ez a helyzet az uniós csatlakozás óta élesedett ki és csak azok vannak kicsivel jobb pozícióban, akik az állattartáshoz saját termőfölddel is rendelkeznek. A magyar agrárium jövője pedig nem ez: a cégeknek több lábon kell állniuk ahhoz, hogy bizonyos időszakokat túléljenek. Nem elegendő egysí- kúan, csak növénytermesztéssel foglalkozva termelni, hiszen az alapítás óta magas színvonalú szakmai munka

politika éket ver a mezőgazdasági szektorok közé, ugyanis mindegyik gazdálkodási formának helye van a mai világban. A vezérigazgató német példát említi: amikor a két Németországot egyesítették, a vasfüggöny lebontása után sem zárták be a nagy keletnémet mezőgazdasági üzemeket. Sőt: igen komoly investícióval, szakemberek odavitelével mára Európa legversenyképesebb mezőgazdasági üze- meinek egyike. A vidékfejlesztés része lehet az önfenn- tartó családi gazdaságok segí- tése, de tudomásul kell venni, ők nem lesznek nagy áruter- melők és nem jutnak el a klasz- szikus nagy külpiacokra. A piacgazdaságban természetes, hogy a nemzetgazdasági ága- zatok mindegyike a profitter- melésre összpontosít, de a nagyüzemek is tekintettel van- nak a környezetvédelemre, a környezet pozitív alakítására. A

szempont, ezért a vetőmag elő- állítást csak jól szabad végezni, és ezalatt azt kell érteni, hogy csakis jó minőségű terméket szabad előállítani. De egy igaz- gatónak ennél messzebb kell tekintenie, az egész vertikumot át kell látni, mert csak így lehet a problémákat megoldani. Per- sze, ez nagy teher is egyben, hiszen a felelősséget nem lehet megosztani.

Vásárhelyen kiváló szak- embergárda Kovácsolódott össze, így az innovatív gon- dolkodásnak könnyebb teret adni. A fejlesztések évről évre megvalósulnak, idén egy szín- szeparátort állítanak üzembe. S hogy a partnerekkel is szo- ros, kiváló az együttműködés, igazolja, hogy az ünnepség végén Pallós Mihály, a KWS képviselőjében, egy emlék- plakettet adott át az üzletág igazgatójának az ötvenéves évforduló alkalmából.

H. GY.